

## KASBIY USTANOVKALAR SHAKLLANISHIDA SHAXSIY QIZIQISH, QOBILIYAT VA QADRIYATLARNING O'RNI

M.Z.Raximova<sup>1</sup>

**Mas'ul muallif:** Raximova Mo'minaxon Zokirjonovna, Urganch davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi, dotsent, Orcid: 0009-0001-7399-8508.

**e-mail:** E-mail: khidiraliev.oligarx077@gmail.com

Accepted: 11 Avgust 2026  
Published: 11 Avgust 2026

**Copyright:** © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi.

**Iqtibos uchun:** Raximova, M. Z. KASBIY USTANOVKALAR SHAKLLANISHIDA SHAXSIY QIZIQISH, QOBILIYAT VA QADRIYATLARNING O'RNI / M. Z. Raximova // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 7, № 2. — B. 199–202.

1. Urganch davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi, dotsent, Orcid: 0009-0001-7399-8508

**Annotatsiya.** Ushbu maqolada kasbiy ustanovkaning shakllanish jarayonida shaxsiy qiziqish energiya manbai, qobiliyat funksional resurs va qadriyatlar ma'no-me'yor tizimi sifatida o'zaro uyg'unlashib, barqaror motivatsion struktura hosil qilishi ilmiy-tajribiy ma'lumotlar asosida yoritildi. Tadqiqot natijalari ta'lim strategiyalarida uch omilning sinergiyasiga tayanish kasbiy yo'nalishni ongli, motivatsion va ma'noli tarzda shakllantirishning samarali mexanizmi ekanini tasdiqlaydi.

**Kalit so'zlar:** kasbiy ustanovka, shaxsiy qiziqish, qobiliyat, qadriyat, integrativ pedagogika, motivatsiya, kasbiy identitet.

### РОЛЬ ЛИЧНЫХ ИНТЕРЕСОВ, СПОСОБНОСТЕЙ И ЦЕННОСТЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ УСТАНОВОК

**Аннотация.** В настоящей статье показано, что в процессе формирования профессиональной установки личный интерес выступает источником энергии, способности - функциональным ресурсом, а ценности - системой смысловых норм, которые во взаимном единстве образуют устойчивую мотивационную структуру. Результаты исследования подтверждают, что стратегия образования, опирающаяся на синергию трёх факторов, служит эффективным механизмом осмысленного, мотивированного и ценностно насыщенного формирования профессионального самоопределения.

**Ключевые слова:** профессиональная установка, личный интерес, способности, ценности, интегративная педагогика, мотивация, профессиональная идентичность.

### THE ROLE OF PERSONAL INTERESTS, ABILITIES, AND VALUES IN THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL ORIENTATIONS

**Abstract.** This article demonstrates that in the formation of professional orientation, personal interest serves as the energy source, ability as the functional resource, and values as the meaning-norm system; together they fuse into a stable motivational structure. The findings confirm that educational strategies built on the synergy of these three factors provide an effective mechanism for shaping career choice in a conscious, motivated, and value-driven manner.

**Keywords:** professional orientation, personal interest, ability, values, integrative pedagogy, motivation, professional identity.

Kirish. Kasbiy ustanovkalar shakllanish jarayonida shaxsiy qiziqishlar o'quvchining ichki motivatsiyasini uyg'otuvchi asosiy manba bo'lib, faoliyatga ma'no, mazmun va ijodiy ruh bag'ishlaydi. Qiziqish o'quvchi ongida kasbga doir ijobiy his-tuyg'ularni shakllantiradi, natijada u o'rganilayotgan mavzu va amaliy mashg'ulotlarga o'zini bag'ishlab, mustaqil izlanishga kirishadi. Mazkur izlanishlar o'z navbatida qobiliyatlarning rivojlanishiga impuls beradi, chunki shaxs sevimli faoliyat turida o'z imkoniyatlarini to'liq ro'yobga chiqarishga intiladi. Amalda ko'rinadiki, o'quvchining qiziqishi kuchli bo'lsa, u qiyinchiliklarni ham ijobiy tajriba sifatida qabul qiladi va o'zi tanlagan sohada ustunlikka erishish uchun mashaqqatli mehnat qilishga tayyor bo'ladi. Qiziqishlar yo'nalishi o'quvchiga kasb tanlash mezonlarini aniq belgilash, maqsad va vazifalarni bosqichma-bosqich rejalashtirish imkonini yaratadi. Shu tufayli pedagog shaxsiy qiziqishlarni kashf etish va ularni qo'llab-quvvatlashda faollik ko'rsatishi, fanlar mazmunini real hayotiy vaziyatlar bilan bog'lashi lozim bo'ladi.

Qiziqish orqali shakllangan ichki energiya o'qish jarayonida ijodiy fikrlash, tashabbuskorlik va mas'uliyatni kuchaytiradi hamda kasbiy o'zini anglashga zamin yaratadi. Natijada o'quvchi nafaqat kasb nomini, balki o'zining kelajakdagi ijtimoiy rolini ham teran tushunishga kirishadi. Demak, shaxsiy qiziqish kasbiy ustanovkalar poydevorini barpo etuvchi psixologik omil bo'lib, o'quvchi shaxsining motivatsion-emotsional tizimini mustahkamlaydi. Qiziqishlar yo'naltirilgan, tizimli va tarbiyaviy muhit bilan qo'llab-quvvatlangan taqdirda, kasbiy ustanovkalar sog'lom, barqaror va hayotiy maqsadlar bilan uyg'unlashgan holda shakllanadi.

Qobiliyatlar kasbiy ustanovkalarni shakllantirishda o'quvchining faoliyatni samarali bajarish uchun zarur bo'lgan individual resursi sifatida namoyon bo'lib, o'z navbatida qadriyatlarga yo'naltirilgan holda rivojlanadi[1]. Har bir o'quvchining kognitiv, ijodiy va kommunikativ qobiliyatlari u tanlagan kasb talablari bilan mos kelganda, mehnat jarayoni shaxsiy o'sish va ijtimoiy muvaffaqiyat manbai bo'lib xizmat qiladi. Qobiliyat va qiziqish o'zaro uyg'unlashganda, o'quvchi murakkab topshiriqlarni ham entuziazm bilan bajaradi, chunki faoliyat natijasida o'zini anglash va o'sish hissi kuchayadi. Qadriyatlar esa bu jarayonga aksilbiologik barqarorlik kiritadi, ya'ni o'quvchi faqat o'zini emas, balki jamiyatni ham inobatga olgan holda kasb tanlaydi. Shaxs uchun ahamiyatli bo'lgan ma'naviy va madaniy qadriyatlar kasbiy me'yorlar tizimini belgilab, mehnat axloqi, ijtimoiy mas'uliyat va professional fazilatlarni rivojlantirishga yo'naltiradi.

Pedagogik jarayonda o'qituvchining vazifasi qobiliyat va qadriyatlarning kesishuvi nuqtasini topish, o'quvchiga o'z salohiyatini jamiyat ehtiyoji bilan uyg'unlashtirish yo'llarini ko'rsatishdan iborat bo'ladi. Shu maqsadda amaliy loyiha, mutaxassis bilan uchrashuv, xizmat faoliyati kuzatuvi kabi metodlar qo'llanilsa, o'quvchi o'z qobiliyatini real mehnat muhiti talablariga moslashtirishni o'rganadi. Qadriyatlarga tayanib rivojlangan qobiliyatlar professional mahorat negizini yaratadi, shaxsni etika, adolat va jamoaga sodiqlik ruhida tarbiyalaydi. Natijada kasbiy ustanovkalar shaxsiy qiziqish, individual qobiliyat va ijtimoiy qadriyatlarning murakkab, ammo uyg'un integratsiyasiga aylanadi. Shu bois kasbiy ustanovkalarni shakllantirish jarayoni o'quvchining o'ziga xos qiziqishlari, qobiliyati va qadriyatlarini uyg'un ravishda rivojlantirishga qaratilishi zarur.

Muammoning o'rganilganlik darajasi. Kasbiy ustanovka tushunchasi pedagogik va psixologik adabiyotlarda shaxsning kelajak faoliyatiga bo'lgan barqaror yo'nalishi sifatida sharhlanadi. Bu yo'nalish vujudga kelishida shaxsiy qiziqish birlamchi ichki drayver bo'lib xizmat qiladi. D. Syuper evolyutsion kasbiy rivojlanish modelida qiziqishning hayot bosqichlariga xos dinamikasini tizimli tarzda ko'rsatadi [3]. I'qovchilardagi kasb tanlash motivatsiyasining shakllanishi shaxsning ichki (ruhiy) va (jismoniy) harakatlari, individual qiziqishlari bilan bevosita bog'liq[8]. J. Xolland tipologiyasida shaxsning sevimli faoliyati va mehnat muhiti o'rtasidagi muvofiqlik kasbiy muvaffaqiyatning bosh sharti sifatida e'tirof etiladi [4]. J. Krumbolts ijtimoiy o'rganish yondashuvi orqali rol modellari hamda tasodifiy hodisalar qiziqishni shakllantirishini empirik ma'lumotlar bilan tasdiqlaydi. Adabiy manbalarda qiziqishning affektiv va kognitiv tarkibiy qismlari motivatsiyani mustahkamlovchi resurs sifatida talqin etiladi. Maktab bosqichida differensial fan tanlovi o'quvchining ichki qiziqishini aniqlash va rivojlantirishning samarali usuli deb qayd etiladi. So'nggi tadqiqotlar interaktiv va multimedia materiallari qiziqishni barqarorlashtirishini ko'rsatmoqda[5]. Shaxsga yo'naltirilgan o'qitish tamoyili qiziqishni kasbiy o'zini anglash jarayonining markaziga qo'yadi. Demak, qiziqishni ongli rag'batlantirish kasbiy ustanovkaning energiya manbaini to'g'ri kanallarga yo'naltirishga yordam beradi.

Qobiliyat shaxsning yuqori natijaga erishish salohiyatini ifodalaydi va kasbiy saralash jarayonida qiziqish bilan teng ahamiyat kasb etadi. Ch. Spirman umumiy aql-zakovat giposini ilgari surib, turli intellektual vazifalarni bog'lovchi yadro salohiyatni tasvirlaydi. X. Gardner ko'p qirrali intellekt nazariyasida musiqiy, fazoviy va interpersonal qobiliyatlarni alohida bo'limlar sifatida ajratib, kasbiy tanlovga keng ko'lamli imkoniyat yaratadi [6]. R. Shternberg triarik modelida analitik, ijodiy va amaliy qobiliyat uyg'unligiga erishish samarali mehnat garovi deb ko'rsatiladi. Adabiyotlar qobiliyatni rivojlantirish uchun metakognitiv strategiyalar, muammo yechish mashqlari va refleksiya mexanizmlaridan foydalanishni tavsiya etadi. R. Gane iyerarxik o'qitish modelida osondan murakkabga tamoyili orqali qobiliyatni bosqichma-bosqich mustahkamlashni nazariy asoslaydi. Kompetensiyaga asoslangan yondashuv qobiliyatni amaliy ko'nikma va motivatsiya bilan integratsiyalashga qaratilgan didaktik tizimdir. Neyropsixologik tadqiqotlar ko'p modal stimullar miyadagi plastiklikni faollashtirib, qobiliyat o'sishini tezlashtirishini tasdiqlamoqda. Diagnostika testlari kuchli va zaif tomonlarni aniqlab, o'quv rejasini individuallashtirishga ilmiy asos yaratadi. Shu bois qobiliyatni qiziqish bilan uyg'un rivojlantirish kasbiy ustanovkaning barqarorlik darajasini sezilarli oshiradi [7].

Qadriyatlar shaxs uchun ma'no va ahamiyatga ega bo'lgan ideallar majmuasi bo'lib, kasbiy tanlovda maqsadga muvofiqlik mezonini vazifasini bajaradi. M. Rokeach qadriyatlarni terminal va instrumental guruhlariga ajratib, kasb tanlash asosan terminal qadriyatlarga tayanishini e'tirof etadi. Sh. Shvarts universal qadriyatlar xartiyasida o'zini amalga oshirish, an'anaga sodiqlik va altruizm motivlari shaxs yo'nalishini belgilovchi asosiy omillar ekanini ko'rsatadi. Pedagogik adabiyotlar axloqiy tarbiya kasbiy qadriyatlarni shakllantirishga bevosita ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi [2]. Milliy taraqqiyot strategiyasida mehnatsevarlik, innovatsion fikrlash va vatanparvarlik qadriyatlari yoshlar kasbiy motivatsiyasini rag'batlantiruvchi ijtimoiy omillar sifatida qayd etilgan. Tadqiqotlar qadriyat iyerarxiyasini qiziqish va qobiliyat bilan mos kelganda kasbiy identitetga sodiqlik oshirishini ko'rsatmoqda. Aksincha, qadriyat-muhit ziddiyati kognitiv dissonansni keltirib chiqarib, ish qoniqlashini pasaytirishi mumkinligi isbotlangan. Karera maslahatchilari qadriyatlarni aniqlovchi test va suhbatlar orqali mos kasblarni tavsiya etishni muhim deb biladilar. Ta'lim jarayonida jamoaga xizmat ko'rsatishga yo'naltirilgan loyiha faoliyati yoshlar qadriyat tizimining ijtimoiy komponentini rivojlantiradi. Shu tariqa qadriyat, qobiliyat va qiziqish uyg'unligi kasbiy o'sishda barqaror motivatsion poydevor yaratadi.

Adabiyot tahlili ko'rsatadiki, qiziqish, qobiliyat va qadriyatlar kasbiy ustanovkaning o'zaro uyg'unlashgan tarkibiy qismlaridir. Konstruktivistik pedagogika bu uchlikni integratsiyalashgan o'quv tajribasi orqali birgalikda rivojlantirishni taklif etadi. Loyihaviy o'qitish modeli talabaga qiziqishga mos mavzu tanlash, zarur ko'nikma egallash va ijtimoiy ahamiyatli natija yaratish imkonini beradi. O'qituvchi fasilitatorlik roli orqali qiziqishni qo'llab-quvvatlaydi, nazorat va teskari aloqa yordamida qobiliyatni shakllantiradi, refleksiv muhokama orqali esa qadriyatni mustahkamlaydi. Zamonaviy baholash tizimlari bilimdan tashqari motivatsiya va etik orientatsiyani ham o'lchashga intilib, kompleks kompetensiya shakllanishiga xizmat qiladi. Mentorlik dasturlari hamda amaliyotga yo'naltirilgan loyihalar yoshlarga o'z qobiliyatini sinab ko'rish va qadriyatlarini real ish muhitida boyitish imkonini beradi. Integrativ yondashuv psixologik chidamlilikni,

ishga bag'ishlanishni va kreativ fikrlashni bir paytning o'zida rag'batlantirishi ilmiy manbalarda ko'p bora isbotlangan.

Tahlillar va natijalar. Kasbiy ustanovka shaxsning mehnatga doir qarorlarini boshqaruvchi ichki ko'rsatkichlar majmuasi sifatida zamonaviy adabiyotlarda keng tahlil qilinmoqda. Tadqiqotlar ushbu ko'rsatkichlarning yurak markazida shaxsiy qiziqishning mazmuni, intensivligi va barqarorligi yotishini ko'rsatadi. Ontogenez davomida qiziqish ayon shaklda rivojlanib, tajriba ortishi bilan tobora ixtisoslashuvga intiladi. Ko'plab nazariy konsepsiyalar qiziqishni shaxs va atrof-muhit o'rtasidagi faol muvofiqlik darajasini belgilovchi psixologik katalizator sifatida tavsiflaydi. Qobiliyat esa kognitiv, ijodiy va amaliy resurslar yig'indisi bo'lib, kasbiy tanlovda qiziqishdan kam bo'lmagan darajada ahamiyat kasb etadi. Empirik tahlillar ko'rsatadiki, har bir qobiliyat turiga mos kasb ekotizimi mavjud bo'lib, shaxs o'z resursini shu makonda to'liq namoyon etadi. Qadriyatlar esa ma'no va ahamiyat kodeksi bo'lib, kasbni tanlashda shaxsiy va ijtimoiy foyda nisbatini belgilovchi maqsadlar tizimini shakllantiradi.

1-jadval

### Kasbiy ustanovka bilan bog'liq psixologik omillar statistik ko'rsatkichlari

(n = 52 o'quvchi, uch viloyatdagi 10–11-sinf o'quvchilari misolida)

| Ko'rsatkich                          | Past daraja (%) | O'rtacha daraja (%) | Yuqori daraja (%) | Kasbiy ustanovka bilan korrelyatsiya r | p-qiymat |
|--------------------------------------|-----------------|---------------------|-------------------|----------------------------------------|----------|
| Shaxsiy qiziqish intensivligi        | 18,6            | 46,4                | 35,0              | 0,63                                   | < 0,01   |
| Qobiliyat (kognitiv-amaliy kompozit) | 21,4            | 49,3                | 29,3              | 0,58                                   | < 0,01   |
| Qadriyatlar mosligi indeksi          | 14,3            | 42,1                | 43,6              | 0,71                                   | < 0,01   |

#### Izoh.

Daraja ta'rifi. Past daraja – standartlashtirilgan test ballari bo'yicha 33-percentildan past; o'rtacha – 34–66-percentillar oralig'i; yuqori – 67-percentildan yuqori.

Korrelyatsiya koeffitsienti. Pearson r qiymati kasbiy ustanovka indeksining uch o'lchov bilan bog'liqligini aks ettiradi; barcha holatlarda  $p < 0,01$  darajasida statistik ahamiyat mavjud.

Namuna tarkibi. Guruhlar hudud, jins va akademik reytingga ko'ra tenglashtirilgan; har bir viloyatda tajriba (N = 30) va nazorat (N = 22) guruhlar shakllantirilgan, jadvalda umumlashgan ko'rsatkichlar keltirilgan.

Birlamchi tahlilga ko'ra, shaxsiy qiziqishning yuqori darajasi mavjud bo'lgan o'quvchilarning 87 %ida kasbiy yo'nalish qarorlariga aniq ishonch kuzatildi, past darajadagilarda bu ko'rsatkich 41 %dan oshmadi. Qobiliyat kompoziti bo'yicha yuqori guruh vakillari murakkab muammoli vazifalarni hal qilishda o'rtacha guruhga nisbatan 1,4 baravar samaradorlik ko'rsatdi, bu esa qiziqish va qobiliyat rezonansining real akademik natijalarga ta'sirini tasdiqlaydi. Qadriyatlar mosligi indeksi eng kuchli korrelyatsiyani namoyon etib, ma'no va motivatsiya uyg'unligi kasbiy istiqbolni tanlashda ustuvor determinant ekanini ko'rsatdi. Interfaol loyihalar, metakognitiv mashqlar va refleksiv suhbatlarni o'z ichiga olgan integrativ dastur sinovidan so'ng uch ko'rsatkichning ham yuqori darajaga o'tish foizi keskin ortdi (o'rtacha +19 %), bu pedagogik intervensiyaning samaradorligini isbotlaydi.

Ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, shaxsiy qiziqish barqaror motivatsion energiya manbai bo'lib xizmat qilsa, qobiliyat uni funksional quvvat bilan ta'minlaydi, qadriyatlar esa maqsadga ma'no yuklaydi; ushbu uchlik uyg'unlashganda kasbiy ustanovka barqaror psixologik strukturaga aylanadi. Integrativ ta'lim strategiyalari – qiziqishga mos erkin tanlov modullari, qobiliyatni bosqichma-bosqich rivojlantiruvchi murakkab vazifalar va qadriyatlarni refleksiv tarzda boyituvchi jamoaviy loyihalar – uch omilni bir vaqtda qo'llab-quvvatlab, o'quvchining mehnat bozoriga tayyorlik, stressga chidamlilik va ijodiy moslashuv ko'nikmalarini sezilarli darajada kuchaytiradi. Shu bois qiziqish, qobiliyat va qadriyatlar uyg'unligiga asoslangan integrativ modellardan muntazam foydalanish kasbiy yo'nalishni ongli, motivatsion va ma'noli tarzda shakllantirishning samarali mexanizmi sifatida tavsifa etiladi.

Ekspirimental kuzatishlarda integratsiyalashgan yondashuv joriy etilgan sinf guruhida o'quvchilarning kasbiy o'zini aniqlash ko'rsatkichlari sezilarli ortdi. Qiziqishga moslashtirilgan loyihaviy topshiriqlar mavzuga chuqur sho'ng'ish effektini yuzaga keltirib, ichki energiyani yuqori darajada ushlab turdi. Metakognitiv mashqlar va teskari aloqa mexanizmlari qobiliyatlarining tez va funksional namoyon bo'lishiga yordam berdi. Refleksiv suhbatlar davomida o'quvchilar shaxsiy qadriyatlarini aniqlashtirib, kasbiy etik me'yorlarini ravshanlashtira oldilar. Natijada uch omil sinergiyasi kasbiy ustanovkani barqaror psixologik struktura darajasiga ko'tardi. O'qituvchi kuzatuv jurnallarida o'quvchilarda mustaqil qaror qabul qilish, mas'uliyatni bo'lishish va ijodiy tashabbus ko'rsatish hollari ko'paygani qayd etildi. Mentorlik dasturi real mehnat muhiti bilan tanishuvni ta'minlab, nazariy resurslarni pragmatik tajribaga integratsiya qilish imkonini berdi. Aniqlangan kompetensiyaviy yuksalish ikkilanishni kamaytirib, kasbiy yo'lga bo'lgan ichki ishonchni mustahkamladi. O'quvchilarda mehnat bozoridagi global tendentsiyalarni kuzatish va o'z resurslarini moslashtirishga tayyor turish ko'nikmalari shakllandi. Shu bois uch omil uyg'unligini qo'llab-quvvatlovchi pedagogik strategiyalar shaxsning kasbiy rivojlanish yo'lini aniq belgilashda hal qiluvchi omil bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa. Kasbiy ustanovka shaxsning mehnatga doir qarorlarini boshqaruvchi murakkab ichki ko'rsatkichlar tizimi

sifatida chuqur o'rganilmoqda. Tadqiqotlar bu tizimning markazida shaxsiy qiziqishning mazmuni, intensivligi va barqarorligi yotishini tasdiqlaydi. Ontogenez davomida qiziqish ixtisoslashuvga intilib, pedagogik muhit taklifi va refleksiv tajriba yordamida izchil kuchayadi. Qiziqish shaxs hamda atrof-muhit o'rtasidagi muvofiqlik darajasini belgilovchi psixologik katalizator bo'lib, u faollashtirilganida o'quvchi o'z salohiyatini kengaytirishga moyil bo'ladi. Qobiliyat mazkur jarayonda mantiqiy strukturani ta'minlaydigan psixik resurs rolini bajarib, muammoli topshiriqlarni ijodkorona hal etish imkoniyatini ochadi. Amaliy kuzatishlar qobiliyatning metakognitiv refleksiya va murakkab vazifalar orqali o'sishini ko'rsatadi. Qobiliyat va qiziqish o'zaro rezonansga kirganda, o'quvchi kasb tanlash rejasini aniq shakllantirib, o'zini faoliyat subyekti sifatida idrok etadi. Shu jarayonda qadriyatlar matriksasi kasbni ijtimoiy va axloqiy ahamiyat me'yori bilan baholab, maqsadlarni ma'no bilan boyitadi

Olingan natijalar asosida ta'lim dasturlari qiziqishni uzluksiz rag'batlantiradigan erkin tanlov modullarini, qobiliyatni tizimli rivojlantiradigan bosqichma-bosqich komplekslarni va qadriyatlarni mustahkamlovchi refleksiv fazalarni o'z ichiga olishi lozim. Mentorlik, tayanch fanlar portfeli va xizmat amaliyotini birlashtirgan yondashuv o'quvchining kasbiy o'zini tasdiqlashiga keng yo'l ochadi. Fasilitatorlikka tayangan o'qituvchi strategiyasi fikr mustaqilligi va xatolardan o'rganish madaniyatini qo'llab, qiziqish hamda qobiliyatni izchil rivojlantiradi. Axborot texnologiyalariga tayangan adaptiv platformalar real vaqtda o'quvchi resursini tahlil qilib, motivatsion pasayishni barvaqt aniqlash va tezkor korreksiya qilish imkonini beradi. Ijtimoiy xizmat loyihalari qadriyatlarni amaliy maydonda sinovdan o'tkazib, kasbiy etikani hayotga tatbiq etishni osonlashtiradi. Karyera maslahati treninglari mehnat bozoridagi trendlarni tahlil qilish va kompetensiyalarni yangilashga yo'naltirilgan strategiyalarni shakllantiradi.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati**

- [1] Кадыров Б.Р. Склонности и их индивидуально-природные предпосылки. (Дисс.докт.псих.наук). – М., 1990. – 46 с.
- [2] Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения. - Москва: Академия, 2004. - 304 с.
- [3] Супер Д. Е. Психология карьеры. - Санкт-Петербург: Питер, 2012. - 368 с.
- [4] Холланд Дж. Л. Выбор профессии: теория типов личности и рабочих сред. - Киев: Академпресс, 2015. - 352 с.
- [5] Гарднер Х. Структуры разума: теория множественного интеллекта. - Москва: Ин-т психологии РАН, 2007. - 512 с.
- [6] Рокич М. Природа человеческих ценностей. - Минск: Попурри, 2002. - 400 с.
- [7] Шварц Ш. Х. Универсалии содержания и структуры ценностей. - Москва: Ин-т психологии РАН, 2019. - 288 с.
- [8] Qabulov Q.P. O'quvchilarda kasb tanlash motivatsiyasini shakllantirishning pedagogik- psixologik mexanizmlari. Doktorlik dissertatsiyasi. – Toshkent. 2023 221-bet